

MEATEST spol. s r.o. - sdělení pověření pro ochranu osobních údajů číslo 8 ze dne 24.3.2022

Podvodníci zneužívají i lidské neštěstí. Jak poznat falešné sbírky?

Válečný konflikt na Ukrajině

nám opět připomněl, že podvodníci se při honbě za ziskem nezastaví ani před zneužitím pomoci lidem, kteří ji nejvíc potřebují. V článku najdete pár rychlých tipů, jak si pohlídat, aby se vaše peníze dostaly do správných rukou.

Česko je dlouhodobě jednou ze zemí, kde se v případě nečekaných událostí nebo přírodních katastrof lidé ve velkém zapojují do finanční a jiné humanitární pomoci. A současný válečný konflikt na Ukrajině není výjimkou. Podle tuzemské organizace Člověk v tísni se v rámci její sbírky SOS Ukrajina vybrala již více než 1 miliarda korun.

Zatímco spousta z nás v prvních dnech konfliktu posílala peníze neziskovým organizacím či přímo na účet ukrajinské armády, situace hned vzápětí začali využívat také různí podvodníci skrze falešné charitativní sbírky. Bezpečnostní analytici z ESETu již 25. února varovali před několika webovými stránkami, kde byly pod záminkou humanitární pomoci zveřejněny výzvy k zaslání peněz. Všechny tyto stránky spojovalo velmi emotivní volání po solidaritě s lidmi na Ukrajině a výzva k zaslání finanční pomoci obráncům země.

Na samotných stránkách s falešnými sbírkami bylo přitom jen velmi obecně uvedeno, jak bude s pomocí naloženo. Při bližším prozkoumání také chyběly další informace, které by potvrzovaly jejich legitimitu.

Seznam domén, na kterých se mohou falešné sbírky pro Ukrajinu objevit:

- help-for-ukraine.eu
- tokenukraine.com
- supportukraine.today
- ukrainecharity.gives
- ukrainesolidarity.org
- ukraine-solidarity.com
- saveukraine.today

Na falešné sbírky, které hrají na naše emoce, přitom můžeme narazit i na sociálních sítích a ve svém e-mailu. Na jeden takový pokus upozornil uživatel sociální sítě Reddit. Podvodník se v e-mailu vydával za ukrajinskou ženu a velmi emotivně žádal příjemce zprávy o zaslání finanční pomoci v bitcoinech, což bylo zdůvodněno tím, že banky v zemi jsou v důsledku konfliktu zavřené a nelze se tak dostat k jiným finančním prostředkům.

Výzvy k zaslání pomoci v bitcoinech se přitom objevily také na sociální síti Twitter. Podvody na sociálních sítích mohou být obecně špatně odhalitelné. Jsou to právě sociální média, která pomáhají dostat k veřejnosti i oficiální humanitární sbírky a kde je s ohledem na velké množství informací složité ověřit jejich správnost.

Jak nenaletět podvodníkům?

Následující bezpečnostní tipy vám pomohou předejít tomu, aby vaše peníze neskončily v rukou podvodníků:

- Před tím, než budete někam posílat peníze, si organizaci pečlivě prověřte. Hodnověrná organizace

MEATEST spol. s r.o. - sdělení pověření pro ochranu osobních údajů číslo **8** ze dne **24.3.2022**

bude mít na stránkách uveřejněnou svou historii a informace o aktivitách v místě konfliktu / katastrofy.

- Jakmile si organizaci prověříte, přispějte prostřednictvím jejích stránek, nebo se obraťte napřímo na její kontaktní osoby s prosbou o radu, pokud máte nějaké pochybnosti.
- Pokud obdržíte e-mail od neznámého odesílatele, nikdy v něm neklikejte na odkazy a nestahujte ani nespouštějte přiložené soubory. Totéž platí o zprávách, které obdržíte na sociálních sítích. Prostřednictvím neověřených příloh a odkazů si můžete do svého zařízení stáhnout škodlivý kód, například spyware.
- I když obdržíte zprávu od známé instituce nebo organizace, informaci si u ní radši ještě ověřte. Ať už e-mailem, nebo přes telefon.
- Dávejte pozor i v případě sbírek na sociálních sítích, které mají hodně srdíček a lajků. Většina z nás příspěvky na sociálních sítích do hloubky nezkoumá a oblíbenost nějakého příspěvky nemusí být ukazatelem jeho pravosti. To platí i o příspěvcích, které vám doporučí vaši přátelé.
- Nepodléhejte nátlaku. Podvodníci se nás často snaží vystresovat nebo vystrašit, protože dobře vědí, že pod tlakem a v emocích uděláme nepromyšlená rozhodnutí.

Důvěryhodné sbírky nebudou probíhat v bitcoinech ani jiné virtuální měně. Pořízení takové měny je pro řadu lidí složité a každá organizace by se tak připravovala o část dárců. Nemluvte o tom, že řada sbírek má otevřené transparentní účty, což v případě kryptoměn není možné.

Příklady sbírek renomovaných organizací na pomoc Ukrajině:

- Člověk v tísni
- Post Bellum / Paměť národa
- ADRA
- Charita ČR
- UNICEF

zdroj: ESET